

Департамент
агропромислового розвитку
Львівської обласної
державної адміністрації

Громадська організація
«Львівська аграрна
палата»

Вісник Агр^Форум №17(17) 2015

Електронний інформаційний бюлетень

*Через реалізацію стратегічних напрямів –
до зміцнення продовольчої безпеки регіону* стор. 3

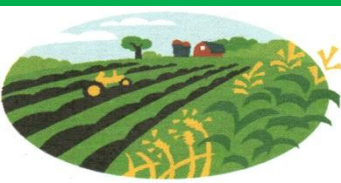
*Діяльність та розвиток
Аграрних палат у Франції* стор. 10

*Розвиток сільських територій та
сільськогосподарської кооперації
в Турківському районі* стор. 14

*Маркетинг – спеціальність, що
займає верхні позиції на ринку
праці* стор. 20

*Жива маса корів та її зв'язок
з молочною продуктивністю* стор. 23

*Турбота про людину праці – головний вектор
діяльності Львівської обласної профспілки АПК –
Михайло Тарнавський* стор. 30

м. Львів, вул. Залізнична, 16, 2-й пов.,
тел.ф. +38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-26,
(067) 803-60-32, e-mail: lvivagri@gmail.com
Інтернет-сторінка видання: agrochamber.lviv.ua

<i>Через реалізацію стратегічних напрямів – до зміцнення продовольчої безпеки регіону.....</i>	<i>с.3</i>
<i>Наближення українського законодавства до норм ЄС – нові можливості експорту агропродукції</i>	<i>с.7</i>
<i>Уряд схвалив Концепцію розвитку сільських територій України.....</i>	<i>с.8</i>
<i>Якісне та вчасне проведення осінньо-польових робіт – надійний фундамент майбутнього врожаю.....</i>	<i>с.9</i>
<i>Діяльність та розвиток Аграрних палат у Франції.....</i>	<i>с.10</i>
<i>У Мінагрополітики запрацював інформаційний центр</i>	<i>с.11</i>
<i>Форум електронного урядування у Львові.....</i>	<i>с.12</i>
<i>День поля у Кам'янка-Бузькому районі.....</i>	<i>с.13</i>
<i>Розвиток сільських територій та сільськогосподарської кооперації в Турківського району.....</i>	<i>с.14</i>
<i>З'їзд “Вівчарство та козівництво України” та круглий стіл “Дерегуляція проти корупції”</i>	<i>с.15</i>
<i>В Україні можуть скасувати обов’язкову держреєстрацію права оренди на землю.....</i>	<i>с.18</i>
<i>Маркетинг – спеціальність, що займає верхні позиції на ринку праці.....</i>	<i>с.20</i>
<i>Жива маса корів та її зв’язок з молочною продуктивністю.....</i>	<i>с.23</i>
<i>Відновлювальні джерела енергії для сільських територій і первинної переробки сільськогосподарської продукції</i>	<i>с.26</i>
<i>Турбота про людину праці – головний вектор діяльності Львівської обласної профспілки АПК – Михайло Тарнавський</i>	<i>с.30</i>
<i>Анонс подій в Україні та за кордоном.....</i>	<i>с.33</i>
<i>Анонс подій на Львівщині.....</i>	<i>с.34</i>
<i>Моніторинг цін.....</i>	<i>с.35</i>

Через реалізацію стратегічних напрямів – до зміцнення продовольчої безпеки регіону

*Наталія Хмиз, Директор департаменту
агропромислового розвитку Львівської
обласної державної адміністрації*

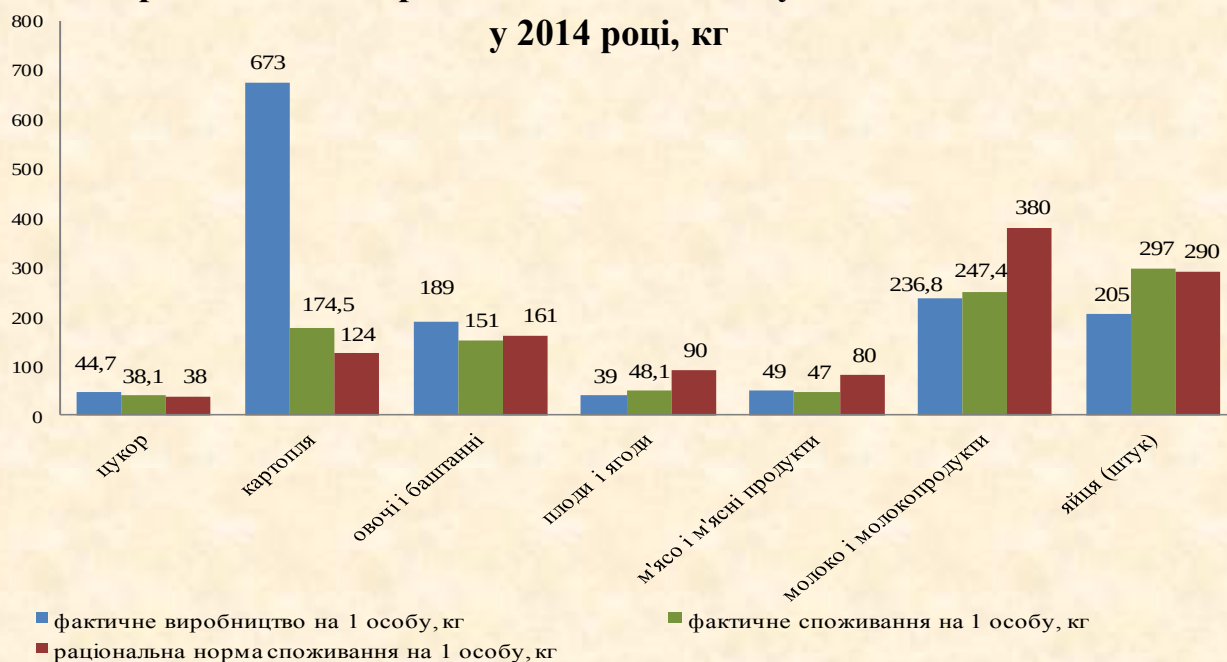
Сільське господарство Львівської області займає достойне місце в рейтингу регіонів України, зокрема за обсягами виробництва картоплі, молока, м'яса, овочів та цукрових буряків. В економіці регіону агропромисловий сектор створює майже п'яту частину валової доданої вартості.

Виробничий і людський потенціал Львівщини є потужним, проте, не використовується в повному обсязі. Сільське населення, яке складає майже 40% населення області, виробляє 66% валової сільськогосподарської продукції, сільськогосподарські підприємства – 34%. Така особливість аграрного сектору Львівщини, яка склалась впродовж багатьох років, спонукає до надання всебічного сприяння у розвитку малого аграрного бізнесу.

Протягом останніх років агровиробниками забезпечується позитивна динаміка розвитку галузі. Обсяги виробництва в області таких продуктів, як картоплі, овочів, м'яса птиці, цукрових буряків у повному обсязі забезпечують раціональні норми споживання для населення області.

Фактичне виробництво, споживання основних видів продуктів харчування та раціональна норма на одного жителя у Львівській області

у 2014 році, кг

Поряд із позитивними зрушеннями в аграрному секторі є цілий ряд проблем, які впливають на розвиток і які слід вирішувати. На основі проведеного ґрунтового аналізу потенціалу Львівщини з визначенням сильних та слабких сторін, проблем та можливостей їх вирішення сформовано проект Стратегії розвитку агропромислового сектору Львівщини на найближчі 5 років – до 2020 року.

Вихідні позиції формування Стратегії

Сильні сторони	Слабкі сторони
розташування області найближче до європейських центрів обігу капіталу та інновацій - унікальні можливості для реалізації аграрних програм	66% продукції сільського господарства виробляється у господарствах населення
створена потужна мережа закладів аграрної освіти та дослідних установ	низька товарність продукції, виробленої в господарствах населення
19% валової доданої вартості області формується за рахунок АПК	збиткове виробництво м'яса всіх видів, низька ефективність виробництва молока, цукрових буряків
в товарній структурі експорту приходить ся на АПК – 23%	низька частка продукції тваринництва в експорті
ріст валової продукції сільського господарства з 2005 по 2014 рр. (у постійних цінах) склав 30 %	висока вартість залучення ресурсів в агропромисловий сектор
зростання рівня забезпеченості населення продуктами харчування	недосконалість інфраструктури аграрного ринку
зміна структури виробництва в бік зростання частки с.-г. підприємств з 10 до 34% (2014 р. до 2005 р.)	відсутність стійких правил поведінки на галузевих ринках
стабільно високі позиції в Україні за обсягами виробництва картоплі, молока, м'яса, овочів, цукрових буряків (3-8 позиції)	залежність від імпорту племінних ресурсів
достатня кількість трудових ресурсів	експортні поставки сировини (зерна, насіння олійних культур), а не готової продукції
	недостатня поінформованість сільськогосподарських товаровиробників про кон'юнктуру ринків та умови ведення бізнесу в галузі
	зменшення поголів'я ВРХ та низька його продуктивність

Основним стратегічним орієнтиром аграрного сектору є зміцнення продовольчої безпеки області, який буде реалізовуватись через наступні чотири напрями (операційні цілі):

- 1) ефективний розвиток аграрного сектору;
- 2) забезпечення населення якісними та безпечними продуктами харчування;
- 3) забезпечення виробництва сільськогосподарської продукції з високою доданою вартістю;
- 4) нарощування експортного потенціалу сільського господарства.

Кожна операційна ціль має визначені завдання, виконання яких буде здійснюватись через реалізацію конкретних проектів з визначенням обсягів фінансових ресурсів, виконавців та джерел фінансування. Основними джерелами фінансування проектів передбачено кошти обласного бюджету, проектів міжнародної технічної допомоги та фінансові ресурси аграріїв. Зокрема, на виконання першої операційної цілі – ефективний соціально-спрямований розвиток аграрного сектору, проектом Стратегії передбачено реалізувати проекти зі створення сімейних молочних ферм, кооперативів. Підвищення рівня знань сільського населення реалізовуватиметься через створення навчально-консультативних центрів на базі навчальних закладів. Розвиток інфраструктури просування продукції на ринку та інформаційної інфраструктури передбачено здійснювати через створення електронних торгових площадок та інформаційної електронної площадки.

На виконання другої операційної цілі – забезпечення населення якісними та безпечними продуктами харчування, передбачено реалізацію проектів із стимулювання виробництва та переробки дефіцитних культур для забезпечення продовольчої безпеки регіону, сприяння малим господарствам у придбанні сучасного обладнання для зберігання і первинної переробки продукції, підтримки розвитку органічного виробництва, відновлення роботи селекційно-племінного центру та створення ринку насіння.

На виконання третьої операційної цілі – виробництво сільськогосподарської продукції з високою доданою вартістю, Стратегією передбачено розробку інвестиційних проектів із створення інфраструктури доробки, зберігання, передпродажної підготовки плодоовочевої продукції.

Четверта операційна ціль – нарощування обсягів експортного потенціалу сільського господарства, передбачає реалізацію проектів з навчально-консультаційної підтримки з питань впровадження системи НАССР та інших

міжнародних стандартів якості та безпечності харчових продуктів.

Проект Стратегії розвитку агропромислового сектора обговорювався на засіданні круглого столу у Львівському інституті регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України» у складі «Стратегії розвитку Львівської області на період до 2020 року».

Регіональна влада в партнерстві з місцевим самоврядуванням, громадськими організаціями, наукою та бізнесом через реалізацію намічених проектів та інших заходів забезпечать зміцнення продовольчої безпеки Львівської області, створять умови для швидкого розвитку та зростання підприємництва, залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій.

XV Міжнародний економічний форум

8-9 жовтня 2015 року у Львові відбудеться щорічний традиційний XV Міжнародний Економічний Форум «Україна: інвестиції, бізнес, відповідальність».

Головними завданнями Форуму є:

- представлення Львівщини як території безпечного ведення бізнесу в Україні;
- активізація транскордонної співпраці;
- розвиток нових механізмів залучення інвестицій;
- підтримка інвесторів у перспективних сферах економіки;
- встановлення корисних бізнес-контактів між українськими і зарубіжними промисловцями та підприємцями.

У заході візьмуть участь підприємці з України, Польщі, Словаччини, Німеччини, Угорщини, Латвії, Австрії та Канади; представники влади, ділових асоціацій, фінансових установ; науковці і представники міжнародних організацій. У рамках Форуму відбудуться дискусії з актуальних питань інвестування, сучасних технологій ресурсо- та енергоефективності, туризму і рекреації, міжнародного та транскордонного співробітництва.

Місце проведення: м. Львів, «Арена Львів», вул. Стрийська, 199.

Джерело: www.nir.expolviv.ua

Наближення українського законодавства до норм ЄС – нові можливості експорту агропродукції

Підписання Угоди про асоціацію з ЄС означає для України вибір не лише європейських цінностей, але і європейських стандартів роботи в усіх сферах суспільного життя. Саме тому

гармонізація вітчизняних нормативно-правових актів із європейськими нормами та практиками є одним із пріоритетних завдань Мінагрополітики.

Це сприятиме розширенню торговельної співпраці між Україною та ЄС в агропромисловому комплексі”, – зазначив Міністр аграрної політики та продовольства України Олексій Павленко на Міжнародному юридичному форумі «Україна-ЄС».

Значна кількість важливих нормативно-правових актів, що стосується аграрної галузі, уже прийнята. У рамках роботи над Єдиною комплексною стратегією розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні 2015-2020 діяла робоча група “Наближення законодавства України в агропромисловому комплексі до законодавства ЄС”. Нею було проаналізовано поточний стан законодавчої бази та визначено наступні необхідні кроки для приведення вітчизняного законодавства у відповідність з європейським.

До переліку 16 пріоритетних законопроектів агропромислової сфери, які є першочерговими для розгляду на 3-ій сесії Верховної Ради України VIII скликання належать три євроінтеграційні законопроекти, що стосуються, зокрема вдосконалення умов реалізації права на видобування прісних вод; гармонізації законодавства у сфері насінництва та рослинництва та посилення ролі територіальних громад в управлінні земельними ресурсами. Робота над наближенням українського законодавства до норм ЄС триває.

За 7 місяців 2015 року частка ЄС в загальній структурі зовнішньоторговельного обігу сільськогосподарської продукції України склала 30%. Зовнішньоторговельний обіг між Україною та країнами ЄС за вказаний період становить майже 3 млрд. дол. США. Експорт української продукції до ЄС за звітний період становив близько 2 млрд. дол. США. Експорт вітчизняної продукції АПК до ЄС відбувається у рамках дії режиму автономних торговельних преференцій ЄС з травня 2014 р. Наразі за низкою товарних позицій, українська аграрна галузь уже вичерпала квоти, надані Європейським Союзом. Це ячмінна крупа та борошно, зерно зернових злаків, кукурудза, пшениця, м'ясо свійської птиці, яблучний та виноградний соки, мед.

Джерело: Прес-служба Мінагрополітики

Уряд схвалив Концепцію розвитку сільських територій України

На засіданні Кабінету Міністрів України 23 вересня було прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України № 995-р «Про схвалення Концепції розвитку сільських територій». Метою розробки Концепції є затвердження консолідованих пріоритетних напрямів реалізації державної політики до 2025 року у сфері розвитку сільських територій.

Міністерство аграрної політики та продовольства України розробило проект Єдиної комплексної стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015–2020 роки, яка вирішуватиме реальні потреби галузі через всеохоплюючий процес консультацій із зацікавленими сторонами, зокрема представниками громадянського суспільства, бізнесу, а також донорами. Ця Стратегія передбачатиме реальні коротко- і середньострокові результати, а також міститиме детальний план впровадження. Одним з етапів роботи над стратегією стало прийняття Концепції розвитку сільських територій.

Виступаючи на засіданні Уряду міністр аграрної політики та продовольства України Олексій Павленко зазначив, що доцільність розробки Концепції розвитку сільських територій викликана завершенням строку реалізації Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року № 1158.

«Крім того, з 2016 року втрачають чинність положення Закону України “Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року”, а відтак є необхідність прийняття нового програмного документу, яким буде врегульоване питання щодо визначення основних напрямів державної аграрної політики, зокрема у сфері розвитку сільських територій, та напрямів їх реалізації», – сказав О.Павленко.

Затвердженою концепцією визначено шляхи створення умов, необхідних для розвитку сільських територій, через формування диверсифікованої сільської економіки, якісного середовища проживання на основі нарощування людського і соціального капіталів та розвитку партнерства держави, бізнесу, громад.

Джерело: www.minagro.gov.ua

Якісне та вчасне проведення осінньо-польових робіт – надійний фундамент майбутнього врожаю

На базі виробничих потужностей корпорації «Сварог Вест Груп» Хмельницької області 15 вересня відбулася міжрегіональна нарада з питань підготовки та проведення осінньо-польових робіт під урожай 2016 р.

Учасниками наради були представники двадцяти двох областей України. Участь у проведенні наради взяли: перший заступник Мінагрополітики та продовольства України Ярослав Краснопольський, директор Департаменту землеробства та технічної політики Мінагрополітики України Володимир Топчій, директор Департаменту науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі Мінагрополітики України Олег Хоменко, академік-секретар Відділення рослинництва НААН України Олександр Іващенко. Від Львівської області участь у нараді приймала директор департаменту агропромислового розвитку Наталія Хмиз.

Учасники наради обговорили стан ресурсного та технологічного забезпечення посіву озимих культур під урожай 2016 року, підготовку насіння озимих культур до посіву та формування насіннєвих фондів ярих культур.

На нараді представлено високі досягнення корпорації «Сварог Вест Груп» у вирощуванні сільськогосподарських культур, що здійснюється з використанням новітніх технологій.

Під час заходів учасники наради на полях компанії ознайомились із ходом збирання ранніх сортів сої, проведенням посівних робіт з використанням унікальної пневматичної сівалки точного висіву «Prime Twin 3000», яка є спільною розробкою фахівців компанії «Сварог» та закордонних партнерів. Крім цього, делегація відвідала насіннєвий завод компанії у с. Лотівка Шепетівського району.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Діяльність та розвиток Аграрних палат у Франції

21-25 вересня відбулася робоча поїздка делегації аграрних палат Львівщини та Запоріжжя за участю представників Міністерства аграрної політики та продовольства України для вивчення досвіду функціонування Аграрних палат у Франції.

Учасники делегації зустрілися з керівництвом Аграрної палати Франції, представником Міністерства сільського господарства Франції Валері Аршимбауд і представником тренінгово-навчального центру Аграрної палати Франції Етьеном Регнаудом.

Делегація з України ознайомила з досвідом діяльності аграрних палат у регіонах Версаль та Ла-Рошель.

Протягом навчальної поїздки учасники делегації відвідали фермерські господарства тваринницького та рослинницького напрямку спеціалізації.

Двосторонні зустрічі завершилися консультаціями стосовно підписання меморандумів про співпрацю між аграрними палатами України та Франції.

Джерело: Львівська аграрна палата

У Мінагрополітики запрацював інформаційний центр

14 вересня поточного року у Мінагрополітики запрацював інформаційний центр, метою якого є надання комплексної інформації громадянам про діяльність міністерства та його структурних підрозділів, а також консультування з низки питань, пов'язаних із реєстрацією сільгосппідприємств, порядком здійснення господарської діяльності, виходом на зарубіжні ринки, зеленим туризмом тощо.

Інформаційний центр працює у холі будівлі Міністерства аграрної політики та продовольства України за адресою м. Київ, вул. Хрещатик, 24.

Із запитом можна звернутися особисто, зателефонувати на міський номер, через Skype або написати на електронні адреси. Контактні дані інформаційного центру Мінагрополітики: тел.: 044-278-47-76, e-mail: operator1@minagro.gov.ua та operator2@minagro.gov.ua

Джерело: www.minagro.gov.ua

З 1 жовтня 2015 р. починають діяти нові штрафи

З 1 жовтня 2015 р. граничний термін реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування становить 15 календарних днів, наступних за датою їх складання (п.201.10 Податкового кодексу України (ПКУ)).

За порушення граничних строків реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) будуть застосовуватися штрафні санкції, передбачені пунктом 1201.1 ПКУ.

Розмір штрафних санкцій розраховується у відсотках від суми ПДВ, зазначеної в таких податкових накладних / розрахунки коригування, і залежить від кількості днів прострочення: до 15 календарних днів – 10 відсотків; від 16 до 30 календарних днів – 20 відсотків; від 31 до 60 календарних днів – 30 відсотків; на 61 і більше календарних днів – 40 відсотків.

Штрафи застосовуються щодо платників, на яких покладено обов'язок реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування, у разі, якщо такі податкові накладні / розрахунки коригування підлягають видачі покупцям-платникам ПДВ. Ці норми не застосовуються при порушенні граничних строків реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування, складених до 1 жовтня 2015 року (п.35 підрозділу 2 Перехідних положень ПКУ). У випадку, якщо податкова накладна, що підлягає видачі платнику ПДВ, і розрахунки коригування до такої податкової накладної не зареєстровані в ЄРПН протягом 180 днів від дати їх складання з вини платника, на якого покладено обов'язок такої реєстрації, до нього застосовуються штрафні санкції у розмірі 50 відсотків суми ПДВ, зазначеної в таких податкових накладних / розрахунки коригування.

Джерело: www.dtkk.ua

Форум електронного урядування у Львові

16 вересня у Львові відбувся Форум електронного урядування «Електронна країна: віра в майбутнє», учасники якого ознайомилися із світовою і національною практикою побудови сучасної системи взаємозв'язку між владою і громадянським суспільством в Україні.

Участь у дискусійній панелі форуму прийняла заступник міністра аграрної політики та продовольства України Владислава Рутицька.

Владислава Рутицька зазначила, що електронний уряд – це скорочення витрат, сприяння економічному розвитку, підвищення прозорості та підзвітності, поліпшення надання послуг та вдосконалення державного управління. З квітня 2015 року Міністерство аграрної політики та продовольства працює в двох системах електронних закупівель і з сервісом «Prozorro». Ця база спрямована на боротьбу з корупцією та заощадження державних коштів при закупівлях. Заступник міністра підкреслила, що з вересня в режимі тестування працює частина модулів внутрішньої системи електронного документообігу міністерства, зокрема: система HelpDesk, система електронного архіву наказів, система електронного архіву договорів, система довідників підрозділів, персоналу, та оргструктури.

«Плануємо в жовтні переадресувати звернення громадян, які надходять до відповідного відділу, на гарячу телефонну лінію Міністерства для оперативного реагування», – зазначила В. Рутицька.

Владислава Рутицька у своїй доповіді також наголосила, що сприяють впровадженню систем електронного урядування в Міністерстві аграрної політики та продовольства України спільні проекти, які реалізовані за участю та підтримки Світового банку і Міжнародної фінансової корпорації.

Джерело: Львівська аграрна палата

День поля у Кам'янка-Бузькому районі

16 вересня у фермерському господарстві «ЛІМ» Кам'янка-Бузького району Львівської області відбувся День поля на тему: «Вирощування кукурудзи 2015 – разом до успіху!».

У заході активну участь прийняли керівники та спеціалісти аграрних підприємств, науковці і студенти.

День поля розпочався з привітального слова організаторів заходу. Після цього керівник ФГ «ЛІМ» Михайло Лисишак ознайомив із власним досвідом вирощування кукурудзи у господарстві. Регіональні представники компаній-виробників насіння кукурудзи, засобів захисту рослин і добрив продемонстрували презентаційні матеріали і зразки продукції.

На базі дослідних демонстраційних полів ФГ «ЛІМ» учасники Дня поля побачили різні сорти та гібриди кукурудзи від компаній Монсанто, Піонер, Евраліс, R.A.G.T., Затбау і Саміт-Агро. Насіннєві компанії представили понад 150 сортів та гібридів кукурудзи з високим потенціалом врожайності. Таким чином, учасники Дня поля – представники товаровиробників мали можливість оцінити і підібрати найкращі для вирощування у своєму регіоні сорти та гібриди кукурудзи.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

Фестиваль меду на Дрогобиччині

20 вересня, у смт. Меденичі Дрогобицького району відбувся фестиваль меду. Для участі у фестивалі пасічники прибули не лише з Львівщини, але і з сусідніх областей Західної України.

Учасники фестивалю мали змогу продегустувати та придбати смачну і корисну продукцію бджільництва, українські страви. Святковий настрій фестивалю підтримували мелодії у виконанні колективів мистецької самодіяльності.

Розвиток сільських територій та сільськогосподарської кооперації у Турківському районі

25-27 вересня відбувся виїзд у Турківський район членів робочої групи з розробки Стратегії розвитку сільськогосподарської кооперації у Львівській області на період до 2020 року та анкетування членів особистих селянських господарств.

Протягом поїздки відбулися зустрічі директора Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Наталії Хмиз, начальника відділу агропромислового розвитку Турківської РДА Івана Струця і членів робочої групи Петра Маковського та Олександра Лисака з виробниками – потенційними членами сільськогосподарських кооперативів.

Члени робочої групи ознайомилися з діяльністю особистого селянського господарства Ігоря Хомика, сім'я якого дбайливо утримує агрооселю та гостинно приймає туристів з різних регіонів України.

У селі Бориня відбулася зустріч з головою СОК “Вулкан” Богданом Комарницьким, який докладно розповів про основні напрями спеціалізації та цілі

кооперативу і показав технологію виробництва органічних сирів. Богдан Комарницький ознайомив учасників робочої групи з перспективною стратегією розвитку кооперативу, зокрема з планом відкриття пекарні з випікання хлібу за технологією органічного виробництва.

Важливі погляди на перспективу розвитку сільських територій висловив у селі Буковинка Платон Зубрицький, який спільно з дружиною утримує агрооселю.

Члени робочої групи відвідали також особисте селянське господарство Володимира Кузана у селі Матків. Власник господарства

утримує 5 корів, молоко яких реалізується на ТзОВ “Самбірський молокозавод”, 10 овець і пару коней. Крім того, господар дбайливо вирощує полуницю та малину.

З'їзд “Вівчарство та козівництво України” та круглий стіл “Дерегуляція проти корупції”

На сьогодні такі галузі тваринництва України, як вівчарство та козівництво фактично знищені. З метою відновлення потенціалу галузей та обговорення питань щодо дерегуляції в зазначених сферах діяльності 18 вересня цього року в Трускавці відбувся з'їзд “Вівчарство та козівництво України” та круглий стіл “Дерегуляція проти корупції”. В заходах прийняли участь представники Міністерства аграрної політики та продовольства України, департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації, керівники та представники вівчарських підприємств, громадських організацій. Під час проведення з'їзду учасники мали змогу обговорити ряд актуальних питань щодо стану та перспектив розвитку дрібного скотарства в Україні, про особливості ветеринарного обслуговування на вівчарських підприємствах, ознайомитись з досвідом розвитку вівчарства в країнах ЄС.

Доповідачі та учасники були одностайними в тому, що основною проблемою для козівників є звичайні сільські підпороди, які дають молоко не тих кондицій, які потрібні для виробництва сиру. Крім того, за органолептичними властивостями таке молоко не відповідає вимогам споживачів. А тому, незважаючи на те, що висока генетика буде коштувати фермеру дорожче, витрати компенсуються завдяки якості молока. Дефіцит тварин – це глобальна проблема, вирішувати яку необхідно через створення вітчизняних селекційно-плеємних регіональних центрів на умовах державно-приватного партнерства із залученням іноземних грантів та інвесторів.

Перспективним напрямком успішного розвитку козівництва та вівчарства є розвиток сільськогосподарської кооперації, який забезпечить нарощення обсягів виробництва, заготівлю та первинну переробку продукції, а також вигідні ринки її збуту.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Круглий стіл щодо програми фінансування малих та середніх сільськогосподарських виробників за рахунок обласного бюджету

23 вересня 2015 року партнер Проекту USAID АгроІнвест - Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень провів круглий стіл під назвою: «Ефективність проектування та застосування регіональних програм підтримки фінансування малих та середніх сільськогосподарських виробників (МСВ) за рахунок обласних бюджетів».

Круглий стіл став форумом для обговорення взірцевого пакету документів для розробки та впровадження програм підтримки малих та середніх сільськогосподарських виробників шляхом здешевлення наданих фінансовими установами кредитів за рахунок місцевих бюджетів.

У заході взяли участь представники органів місцевої влади, розпорядники та одержувачі бюджетних коштів, отриманих на відшкодування частини відсоткових ставок комерційного кредитування малих та середніх сільськогосподарських виробників, представники фінансових інституцій, кредитних спілок та інших зацікавлених організацій.

Формування середньострокових комплексних регіональних програм фінансової підтримки МСВ на Львівщині, дозволить їм підвищити ефективність державної підтримки агропромислового сектору та забезпечити доступ до кредитних ресурсів.

Джерело: www.agroinvest.org.ua

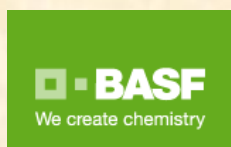
Затверджено порядок використання коштів держбюджету для закупівлі техзасобів для «Украгролізинга»

Кабінет Міністрів України Постановою №709 від 16 вересня 2015 р. затвердив Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для збільшення статутного капіталу компанії «Украгролізинг» для закупівлі технічних засобів для агропромислового комплексу з подальшою передачею їх на умовах фінансового лізингу.

Головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем бюджетної програми визначено Міністерство аграрної політики й продовольства України, а отримувачем коштів є «Украгролізинг». Техніка надається у фінансовий лізинг за умови внесення орендарем попереднього платежу, що становить не менш як 10% вартості техніки.

За користування технікою лізингоотримувачі відповідно до умов договору фінансового лізингу вносять плату (лізингові платежі) з урахуванням вимог закону «Про фінансовий лізинг», при цьому сума винагороди лізингодавачу за передану в лізинг техніку становить 50% облікової ставки Національного банку (що діє на момент укладання договору фінансового лізингу) річних невідшкодованої вартості техніки. У постанові зазначається, що кошти, що надходять як винагорода за передану у фінансовий лізинг техніку, використовуються компанією відповідно до фінансового плану.

Джерело: www.agravery.com

Компанія BASF страхує аграріїв від неперезимівлі ріпаку

Компанія BASF анонсувала програму страхування ризиків неперезимівлі посівів озимого ріпаку, яку реалізує спільно з компанією Monsanto, одним з провідних постачальників гібридів насіння. Із запуском програми BASF розвиває в Україні принципи сталого ведення сільського господарства, пропонуючи безпечні й ефективні рішення із захисту рослин та дбаючи про економічну ефективність аграріїв.

Програма діє в сезон – осінь 2015 – весна 2016. Згідно з умовами, аграрію повертатимуть 80% від вартості засобів захисту рослин і насіння, якщо станом на квітень через несприятливі погодні умови втрачено 50% посівів ріпаку. Страхування ризиків відбувається в межах виробничої системи Clearfield®, коли для захисту високоврожайних гібридів ріпаку – в даному разі компанії Monsanto – аграрій застосовує гербіцид Нопасаран® та фунгіцид-ретардант Карамба® Турбо.

Джерело: www.basf.com.ua

В Україні можуть скасувати обов'язкову держреєстрацію права оренди на землю

У парламенті зареєстрований законопроект щодо скасування обов'язкової державної реєстрації права оренди на земельну ділянку.

Відповідна законодавча ініціатива №3127 опублікована на сайті Верховної Ради України 17 вересня 2015 року. Зокрема, законопроектом пропонується внесення змін до Земельного та Цивільного кодексів, а також до Законів «Про оренду землі», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Згідно із пояснювальною запискою, право оренди земельної ділянки виникає з моменту укладення договору оренди.

Джерело: Верховна Рада України

Зняття мораторію на продаж землі відтермінують до 2018 року

Ринок землі в Україні з'явиться не раніше 2018 року. Про це повідомив глава Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру Максим Мартинюк.

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру оцінює можливість скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення не раніше, ніж в 2018 році.

«Закони прийняти реально, але навіть за умови прийняття цих законів ми не готові до повномасштабного запуску ринку землі. Наша ініціатива – це проведення економічного експерименту щодо продажу земель сільськогосподарського призначення через аукціони. І тоді вже можна буде для громадян знімати мораторій десь в 2018-2019 роках», – уточнив Мартинюк, відповідаючи на запитання прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка про можливе зняття мораторію на продаж сільгоспземель з 1 січня 2016 р.

За оцінкою глави Держгеокадастру, проведення таких аукціонів дозволить максимально вивчити поведінку покупців і продавців, а також звести до мінімуму падіння середніх цін на землю у разі масштабного виходу на ринок великої пропозиції земельних ділянок.

Джерело: Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

На земельному аукціоні вартість річної оренди ділянки зросла до 813 тисяч гривень

На земельному аукціоні, організованому за участю Головного управління Держгеокадастру у Львівській області, що відбувся 15 вересня, продано право оренди 12 земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності (за межами населеного пункту) загальною площею 492,5 гектара. Стартовий розмір річної орендної плати цих ділянок становив 0,6 млн. грн, в результаті торгів ціна оренди зросла до 1,6 млн. грн. Найбільша конкуренція була за право оренди земельної ділянки площею 200 га, розташованої на території Павлівської сільської ради Радохівського району Львівської області. Під час аукціону вартість її річної оренди зросла втричі – з 267 до 813 тис. грн.

Наступні земельні торги з продажу прав на оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення (за межами населеного пункту) Головним управлінням Держгеокадастру у Львівській області заплановано провести **8 жовтня 2015 р.** Детальніше ознайомитися з запропонованими лотами можна ознайомитися на офіційному сайті Держгеокадастру: www.land.gov.ua

Джерело: www.zem-lviv.gov.ua

Учасникам АТО надали на Львівщині понад 1 700 земельних ділянок

На Львівщині з початку запровадження ініціативи про забезпечення учасників АТО земельними ділянками військовослужбовці отримали у власність 1 747 земельних наділів, загальною площею у 250 гектарів. Ділянки розташовані як в межах, так і поза межами населених пунктів.

Землевпорядна служба регіону ухвалила 1 414 рішень про надання військовослужбовцям у власність земельних ділянок, загальною площею 169 гектарів. Землі розташовані поза межами населених пунктів. Учасники АТО планують використати наділи переважно для ведення садівництва (1 377 земельних ділянок), а також для ведення особистого селянського господарства (33 земельні ділянки) та індивідуального дачного будівництва (4 земельні ділянки). Ще 333 земельні ділянки в межах населених пунктів військовим надали за рішенням місцевих рад Львівщини.

Ознайомитись з переліком пропонованих земельних масивів для надання у власність учасникам АТО можна на сайті Держгеокадастру Львівщини (www.zem-lviv.gov.ua).

Маркетинг – спеціальність, що займає верхні позиції на ринку праці!

Степан Поперечний, кандидат економічних наук, доцент, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Кожна молода людина мріє про найкращу для себе спеціальність, посаду, матеріальне і духовне задоволення від них, які б супроводжували її впродовж багатьох років. Щоб не помилитись у своєму виборі відповідної спеціальності через недостатню інформацію повідомляємо про можливість здобуття спеціальності маркетинг у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Це відомий в Україні заклад освіти та науки. Історія викладання дисциплін і підготовки фахівців з маркетингу в університеті розпочинається з 1991 року. Передумовою цього були реформування економіки України і переведення її на ринкові шляхи розвитку. Доцільність підготовки таких фахівців підтвердилась розвитком подій у наступні роки, коли здійснювалась приватизація землі і майна, приймалися відповідні законодавчі і нормативні акти, направлені на здійснення ринкових реформ.

Маркетолог – це економіст, який досліджує ринок, відстежує конкурентне середовище, аналізує попит на товар, вивчає ринкові можливості підприємства із подальшим формуванням товарної, цінової, дистрибутивної політики, розробляє стратегії просування продукту, формує бізнес-плани і стратегії розвитку підприємства. Маркетологи можуть працювати на підприємствах усіх форм власності різного профілю, у проектних організаціях, консультативних і дослідницьких центрах, наукових та освітніх закладах, зокрема, у таких підрозділах та відділах: маркетингу; постачання; збуту; виробничому; міжнародних зв'язків; планово-економічному; маркетингових досліджень; реклами та PR тощо.

З урахуванням освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, спеціаліст і магістр з маркетингу можуть обіймати посади вищого та середнього управлінського рівня у великих підприємствах; вищого управлінського складу малих підприємств різних форм власності; менеджера з державних закупівель; рекламіста; фахівця із зв'язків з громадськістю; фахівця з формування комерційних зв'язків; біржового брокера; наукового співробітника у науково-дослідних центрах, які займаються проблемами маркетингу; економіста підприємства.

Природний процес відмирання застарілих спеціальностей ніяким чином не зачіпає маркетинг. У країнах з розвинутою ринковою економікою фахівці з маркетингу займають верхні позиції на ринку праці і є одними з найвище оплачуваних. За версією відомого у всьому світі журналу Forbes маркетингові аналітики є другими за популярністю після розробників програмного комп'ютерного забезпечення. При цьому по мірі посилення конкуренції маркетологи як стратеги підприємства, почуватимуть себе у вигравшій грі й надалі.

В Україні посади фахівців з маркетингу у підприємствах АПК, не рідко, займають особи, у яких “почуття знайомості з маркетингом” поєднується з дуже приблизними уявами про нього. “Працюючи з багатьма компаніями, – пише відомий американський фахівець з маркетингу У. Бюргерс, – я часто дивуюся, як багато менеджерів з маркетингу мають лише туманне уявлення про те, що вони насправді повинні робити. Їм щастить, оскільки їхні генеральні директори також не знають цього”.

Доцільність і перспективи здобуття фаху з маркетингу в Україні, крім того, обумовлюються:

- необхідністю формування інфраструктури ринку та систем заготівель продукції. Через несформованість інфраструктури аграрного ринку невеликі виробники продукції у значній мірі ізольовані від нього. Не здійснюється ринкове генерування цін. Державна монополія щодо формування закупівельних цін на сільськогосподарську продукцію замінена гіршою монополією – монополією окремих структур;
- посиленням проблем, пов'язаних з підвищенням конкурентоспроможності продукції в умовах міжнародної інтеграції України, формуванням великих товарних партій однорідної продукції, виведенням їх на віддалені ринки. Мережі місцевих продовольчих супермаркетів уже в даний час віддають переваги заготівлям таких партій моркви в Індії, а часнику – в Туреччині.

Бажаємо зробити правильний вибір і чекаємо на Вас у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Тут набуто досвід підготовки фахівців з маркетингу. Тривалий період часу університет був єдиним в Україні закладом освіти, де здійснювалась підготовка аграрних маркетологів. За цей період тут сформовано належний кадровий склад. З проблем аграрного маркетингу виконувались дисертаційні роботи усіх аспірантів та здобувачів випускових кафедр починаючи з 1991 року. У 2014 році кафедра маркетингу Міністерством аграрної політики та продовольства України нагороджена

золотою медаллю за кращу наукову розробку «Інституційне забезпечення маркетингової діяльності у сфері виробництва та переробки сільськогосподарської продукції». Виконані на кафедрі маркетингу роботи постійно займають призові місця за результатами конкурсу студентських наукових робіт, що відзначається у відповідних наказах Міністерства освіти і науки України.

Студенти за спеціальністю «Маркетинг» можуть навчатися протягом одного, двох чи трьох триместрів у Вагненінському аграрному університеті (Голландія). Укладена угода з Університетом інформатики та прикладних знань (м. Лодзь) щодо спільної українсько-польської підготовки іноземних студентів.

Маркетолог – стратегічна фігура в будь-якій організації. Саме від нього залежить оптимальна робота і прибуток всієї компанії. По мірі загальної економічної стабілізації дефіцит фахівців з маркетингу в Україні відчуватиметься все гостріше.

Національний банк України знижує облікову ставку до 22%

Національний банк України прийняв рішення про зниження з 25 вересня 2015 р. облікової ставки до 22% річних. Це рішення закріплене в Постанові Правління НБУ від 24 вересня 2015 № 627 «Про регулювання грошово-кредитного ринку».

Національний банк продовжує пом'якшувати свою грошово-кредитну політику. Облікова ставка є базовим індикатором оцінки вартості грошових ресурсів.

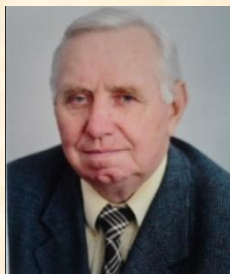
Джерело: www.bank.gov.ua

ХІІ спеціалізована виставка «Насіння та Реманент - 2015»

14-16 жовтня 2015 року у Львові відбудеться спеціалізована виставка «Насіння та Реманент-2015». Виставка стане оглядом актуальної торговельної пропозиції всіх типів насіння, саджанців, засобів захисту рослин, мінеральних добрив, пакувальних матеріалів для сільськогосподарської продукції та квітів. Невід'ємною частиною виставки буде пропозиція садово-городнього реманенту, систем поливу, сільськогосподарської міні-техніки: трактори, мотоблоки, причепи, навісне обладнання, запчастини та ін. Тематичні розділи виставки:

Місце проведення: м. Львів, Палац спорту «Україна», вул. Мельника, 18.

Джерело: www.nir.expolviv.ua

Жива маса корів та її зв'язок з молочною продуктивністю

Андрій Доманський, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Товариство "Сільський господар"

Від живої маси тіла залежить скільки корова може спожити корму, перетравити його, засвоїти поживні речовини корму і з них синтезувати молоко. Вирішальне значення має не фізичний об'єм корму, а вміст у ньому сухих речовин та вміст в сухій речовині енергії, протеїну, мінеральних речовин, вітамінів та інших біологічно – активних речовин. На 1ц живої маси корови споживають від 2 до 4,2 кг сухої речовини. Якщо корова має 500 кг, то вона протягом доби може спожити 10- 21 кг сухої речовини, з якої синтезувати 8 – 30 кг молока, а це 2000 – 6000 кг в рік.

Коефіцієнт молочності корів – це кількість кг молока на рік, яка припадає на 1ц живої маси. В корів нижчої продуктивності він становить 600 – 800 кг, у корів (порід) вищої продуктивності – 800 – 1200 кг, або в середньому 1000 кг молока на 1ц живої маси. В особливо високопродуктивних стадах, наприклад, голштинської породи жива маса корів досягає 650 – 750 кг, а коефіцієнт молочності – 1500 – 1800 кг.

Рівень коефіцієнту молочності корів – це плід селекційно-племінної роботи, генетичного потенціалу тварин, забезпечення повноцінної годівлі і створення комфортних умов перебування тварин в зовнішньому світі (в стайні, в доїльному залі, на вигулі, на пасовищі).

В Україні поширеними є наступні методи для визначення живої маси та віку тварин.

1. Метод визначення живої маси тварин з допомогою промірів.

Якщо не має можливості зважити тварину то її живу масу можна визначити методом промірів. Поширені два методи:

За формулою Трухановського: $M = D \times O \times K / 100$, де M – жива маса тварини, в кг.; D – довжина тулуба (від середини холки до основи хвоста або до першого хвостового хребця); O – обхват грудей по вертикальній лінії за лопатками; K – коефіцієнт : 2 – для молочних порід; 2,5 – для молочно-м'ясних і м'ясних порід. Оскільки діапазон коливань коефіцієнта є досить великим (від 2 – до 2,5 або 25%), а на величину маси впливає вгодованість тварин, то в багатьох країнах є більш поширений другий метод.

Метод визначення живої маси тварин за проміром обхвату грудей за лопатками (см.).

Визначення живої маси тварин в кг проводиться з допомогою даних, наведених в таблиці 1.

Таблиця 1.

Орієнтовна маса тіла великої рогатої худоби визначена за проміром обхвату грудей за лопатками

Обхват грудей за лопатками,см	Маса тіла, кг			Обхват грудей за лопатками, см	Маса тіла, кг		
	породи				породи		
	крупні	середні	дрібні		крупні	середні	дрібні
69	37	31	26	137	221	214	205
71	37	32	28	140	230	223	216
74	39	35	31	142	243	233	229
76	41	38	35	145	255	248	241
81	47	45	44	150	279	272	267
84	52	51	50	152	290	283	278
86	56	56	55	155	305	298	292
89	61	62	62	158	316	310	304
91	67	67	67	160	332	326	320
94	74	74	74	163	344	338	332
96	80	80	80	165	360	355	350
99	87	87	87	168	375	370	364
102	94	94	94	170	390	385	380
104	102	101	100	173	403	398	392
107	111	109	108	175	422	416	411
109	118	116	115	178	436	429	423
112	127	124	122	180	455	449	438
114	134	132	129	183	474	460	450
117	143	140	137	185	489	477	464
119	152	148	144	188	507	490	476
122	162	157	153	190	525	506	487
124	170	165	160	193	540	517	495
127	180	173	169	196	564	534	505
130	189	183	178	198	584	547	510
132	200	194	188	201	601	557	515
135	210	203	197	-	-	-	-

Складено за даними: Доманський А. Основи менеджменту у молочному скотарстві: практичний посібник. – Львів, 2015. – 72 с.

Жива маса тварин крупних порід становить 600 – 750 кг (голштини, симентали), середніх (450–600 кг), дрібних (380–450).

Вік великої рогатої худоби і його визначення.

Довголітнє використання тварин є економічно вигідне. Тривалість господарського використання корів може тривати 10-12 років, або 8-10 отелів. Але середня тривалість господарського використання корів є меншою. Основними причинами є:

- Молочна продуктивність корів зростає з 1-ї по 3-ю лактацію включно. Дві-три лактації молочність на постійному рівні, який забезпечується її генетичним потенціалом та відповідними умовами годівлі та утримання і після 5-6-ї лактації знижується. Окремі тварини можуть знижувати надої молока навіть після 4-ї лактації

- Вибракування тварин може бути після першої – другої лактації внаслідок низької продуктивності (значно нижчої, ніж середній рівень по стаду), травматизму і хвороби тварин. В Україні біля чверті від усіх вибракуваних корів через хвороби є маститні захворювання.

- Щоб досягнути успіху в селекції тварин на інтенсивне підвищення молочної продуктивності необхідна прискорена зміна поколінь худоби. Практика високопродуктивних стад показує, що щорічне введення корів – первісток у стадо повинна становити 22 – 27% і більше, а це значить, що основна частина корів в структурі стада є 2-ї, 3-ї, 4-ї лактації.

Визначення віку великої рогатої худоби. Найбільш ефективний метод визначення віку тварин – це запис в книгах обліку тварин. За зовнішніми ознаками визначають вік за рогами та зубами. У новонародженого теляти є закладені рогові горбочки, які на 14 – 15 день потовщуються, а із 30 – 35 дня на цьому місті випадає волосся, здійснюється формування рогового ядра і в кінці другого місяця роги виростають на 1 см, і до 17 – 20 місячного віку роги виростають приблизно на 1 см за місяць. Після 20-и місячного віку наростання рогу сповільнюються і становить біля 2,5 мм на місяць.

У корів вік тварин визначають по рогових кільцях. Рогові кільця з'являються у корів в другій половині тільності, коли в організмі корів йде відтік поживних речовин корму на ріст плода і на рогах з'являються кругові заглиблення. Якщо годівля корів є достатньою і повноцінною ці заглиблення є менш помітні. В період яловості віддаль між роговими кільцями є в два рази ширшою. З віком тварин ці кільця також є менш помітними.

Цей метод визначення неможливий у комолих (безрогих) тварин. Комолість є природною наприклад, у деяких тварин м'ясних порід, і штучною, коли в телят в ранньому віці (переважно 2-2,5 місяців) випалюють роги для технологічної необхідності, зменшення агресивності та травматизму при безприв'язному утриманні тварин.

Відновлювальні джерела енергії для сільських територій і первинної переробки сільськогосподарської продукції

Василь Прусак,
Центр енергозбереження

Ярослава Сорокопуд,
член Кластеру ВДЕ

Продовження статті. Початок матеріалу у “Віснику Агрофорум” №14(14) 2015 р.

Ціль робочої групи - формування інформаційно-просвітницької роботи інновацій енергоефективності (ЕЕ) і відновлювальних джерел енергії (ВДЕ) у галузі енергозбереження та нових технологій для сільськогосподарської переробки продукції на засадах партнерської взаємовигідної співпраці з провідними науково-технічними робочими групами та провідними підприємствами, організаціями, які входять до Кластеру.

Напрямок робочої групи Кластеру спрямовано на підвищення соціально-економічного становища особистих селянських господарств, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, фермерів, через знання та застосування енергоефективності на енергозбереження.

На даний час при виробництві, переробці сільськогосподарської продукції застосовуються традиційні, енергозатратні методи, що сповільнює економічну ефективність та доцільність розвитку агровиробників.

За рахунок знань та запровадження енергозберігаючих технологій, агровиробники сформують практичну базу економії коштів на оплату енергоносіїв для первинної переробки сільськогосподарської продукції (тепличне господарство, тваринні ферми, збір та переробка молокопродуктів, овочів, рослин, фруктів).

Зекономлені кошти за енергоносії стають власними фінансовими інвестиціями в розвиток домашнього, фермерського господарства чи кооперативу розбудови домогосподарств, які вже будуть використовувати і пропагувати енергоощадні технології і стануть навчальними майданчиками. Адже часто доступна інформація по ЕЕ і ВДЕ є обмежена для мешканців села, або до неї упереджене ставлення. Особливу боязнь, хвилювання, що не справиться з новими інноваційно-технічними підходами проявляють жінки. Разом з тим саме понад 45 % головами кооперативів, фермерами є жінки, які в

більшій мірі відповідальні за вирощування та реалізацію сільськогосподарської продукції. Тому діяльність робочої групи в рамках Кластеру буде також направлена на підвищення комунікації в сільському середовищі, передачі інформації для агровиробників, створення мережі практичних місцевих консультантів, при залученні учасників, які 50% будуть жінки. Гендерний підхід буде наскрізним, але ефективним. Даний компонент буде посилений інформаційним пакетом щодо питань існуючих державних програми енергозаміщення та програм кредитування. Саме тому формування бази даних пропозицій, направлених на напрямок використання ВДЕ для є актуальним.

Цілі та завдання робочої групи :

Мета: Через активних сільськогосподарських виробників, до енергоефективності на енергозбереження в сільських громадах, кооперативах, родинних (сімейних) фермах.

Ціль: створити інформаційно-просвітницьку компанію економії коштів на оплату енергоносіїв, застосування енергозберігаючих технологій для первинної переробки сільгосппродукції в сільських територіях, з врахуванням мобілізації в сільських громадах, застосовуючи знання, досвід, інформацію та технології членів Кластеру. Зекономлені кошти за енергоносії стають власними фінансовими інвестиціями в розвиток домашнього господарства, фермерства, кооперативу, а Кластер отримує мережу потенційних клієнтів, та експериментальні бази впливу.

Стратегічні завдання :

1. Розробка і впровадження на території Львівської області та партнерських регіонів України пілотних, інформаційних, інвестиційних проектів у галузі енергозбереження для сільських територій, включаючи, переробну промисловість та виробництво. Дані проекти будуть базуватись на передових технологічних рішеннях та пропозиціях сучасного обладнання і техніки від українських та зарубіжних виробників;

2. Поширення інформації, проведення інформаційних компаній та навчально-тренінгових програм про оптимальні можливості зменшення витрат на енергозабезпечення в сільських районах, залучаючи органи державної влади та місцевого самоврядування, громадські організації, фермерів, переробників сільськогосподарської продукції.

3. Організація та проведення навчальних відвідувань на успішні досвіди господарювання з використанням ЕЕ та ВДЕ в сільських регіонах, створення мережі кооперації по обміну досвідом, проведення міні-виставок сучасних енергозберігаючих технологій, обладнання та матеріалів в селах.

4. Формування бази даних ефективних методик, технологій та експериментальних взірців ЕЕ та ВДЕ, для використання при переробці агропродукції.

Практично-прикладні завдання:

1. Проведення для сільськогосподарських виробників, членів кооперативів, членів родинних ферм серії просвітницьких заходів для ознайомлення із способами економії.

2. Розробка і проведення анкетування потенційних споживачів послуг для оцінки проблем з оплатою за енергоносії та визначення актуальних проблем та запитань з енергоефективності та енергозбереження і використання відновлювальної енергії (ЕЕ та ВДЕ) – в розрізі кооперативу, родинних ферм, для переробки сільськогосподарської продукції.

3. Формування пакету пропозицій від спеціалістів ЕЕ та ВДЕ, членів Кластеру.

4. Формування модулів по мотивації, мобілізації та передачі інформації, тренінгів, включаючи питання упередженого ставлення, з гендерним аспектом.

5. Формувати інформацію про державні програми кредитування енергозберігаючих технологій, включаючи державні та регіональні, які можуть бути направлені на даний напрямок застосування.

6. Узгоджувати варіанти функціонування мережі передачі знань з енергоефективності в рамках Кластеру.

7. Надавати інформацію про заходи (семінари, тренінги, виставки, форуми), які проводяться в Україні, щодо інноваційних підходів енергозберігаючих технологій.

8. Розглянути пакет пріоритетних тематик тренінгів енергозберігаючих технологій з відповідними пропозиціями, який може поновлюватись на потребу потенційних клієнтів:

- пункти збору молока, первинна переробка молочних продуктів;
- родинні тваринницькі ферми, як вдалий полігон для впровадження технологій економії;
- вирощування та зберігання ягід;
- вирощування та зберігання, переробка овочів, картоплярство;
- сушка трав і фруктів, трав'яні чаї;
- тепличне господарство.

9. Інформаційно-комунікативні тематики, включені до тренінгу, для отримання позитивного результату:

- форми та методи підвищення комунікації в сільському середовищі, передачі інформації для агровиробників;

- створення мережі практичних місцевих консультантів по ВДЕ, при залученні учасників, включаючи гендерний підхід;
- інформаційний пакет щодо питань існуючих державних програм енергозаміщення та кредитування.

Специфіка технологічних напрямків тренінгів, інформаційних повідомлень:

- економія електроенергії для охолоджувачів молока (ефективні електродвигуни, частотні регулятори, автоматика контролю за процесом охолодження);
- грамотне освітлення територій і будівель сільгосппризначення, як спосіб швидкоокупної економії та підвищення безпечності умов праці;
- способи нагрівання гарячої води (для пунктів прийому молока, для домашньої ферми, в польових умовах);
- термомодернізація господарських будівель, як спосіб довгострокової економії плати за енергію;
- використання сонячної енергії для сушення продукції, для осушування приміщень, для ефективного провітрювання;
- техніка для обігрівання господарських будівель, альтернативна до газового обладнання;
- системи автоматизації процесів, як швидкоокупний метод економії коштів;
- використання місцевого палива для обігрівання будівель;
- отримання якісного біодобрива з гною та зеленої маси для підвищення врожайності.

10. Підготовка навчальних і експериментальних об'єктів для проведення аналізу енергозатратних технологій та рекомендації шляхів їх подолання (при технічній підтримці сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів чи фінансуванні громади), наприклад:

- місце проведення: м. Коломия, с. Спас, Івано-Франківської обл. *Пріоритет тематики – трав'яні чаї, ягідні і фруктові джеми.*

- місце проведення: м. Хуст, с. Нижнє Селище. *Пріоритет тематики: кластерний розвиток сільських територій, включаючи первинну переробку агропродукції (м'ясопродукти, сири, випікання хліба, кондвиробів, трав'яні чаї, вирощуванням горіхів та плодово-ягідних культур, ферми, що займаються індиківництвом, вівчарством, бджільництвом.*

- місце проведення: м.Сколе, Львівської обл. *Пріоритет тематики: переробка та реалізація продовольчих товарів для осель сільського зеленого туризму, вирощування та реалізація дикоросів.*

“Вісник Агрофорум” зустрівся з головою обласної організації профспілки працівників агропромислового комплексу Михайлом Тарнавським і задав ряд питань щодо діяльності профспілкової організації у Львівській області.

Турбота про людину праці – головний вектор діяльності Львівської обласної профспілки АПК – Михайло Тарнавський

– Михайле Івановичу, профспілка працівників агропромислового комплексу недавно відсвяткувала своє 25-річчя, як Всеукраїнська профспілкова організація АПК. Більшість вказаного часу Ви очолюєте обласну профспілкову організацію. Що вдалося зробити, а де Ваші наміри залишились паперовими? Адже сьогодні трудівникам АПК профспілка потрібна як ніколи.

– **М.Т.:** Члени нашої профспілки проявили свою гідність, патріотизм у відстоюванні демократії на майданах всіх рівнів. Значна кількість спілчан брала в них участь, з них окремі були поранені, є такі які віддали за Україну найдорожче – своє життя. Певна кількість профспілковців сьогодні є учасниками АТО і є прикладом профспілкової гідності. Профспілка надавала і надає їм і їх сім'ям матеріальну і моральну підтримку.

Профспілка АПК Львівщини йде профспілковими стежками Європейської активності і гідності. Активно запозичуємо їх досвід, підтримуємо тісні зв'язки з міжнародними профспілками, насамперед IUF. Докладаємо багато зусиль щоб зберегти єдність, здійснюємо пошуки ефективних поміркованих дій в захисті трудових прав та соціально-економічних інтересів працюючих.

Скеровуємо профспілкові звернення до Президента, Верховної Ради, Уряду щодо вирішення правових та важливих проблем для працівників АПК. Окремі наші пропозиції знайшли розуміння і вирішення. Однак окремі з них виявились поза їх увагою. Не виправдались наші сподівання про залучення до профспілкового членства працівників значної кількості сільських приватних підприємств та фермерських господарств. Прикро те, що життєвий рівень спілчан в останні роки суттєво погіршується. Де тільки можемо, стараємося полегшити їх життя.

– При спілкуванні із членами профспілки вони дають позитивну оцінку обласній профспілці. Скажіть, чи є на Львівщині профспілкові організації, які досягли Європейського рівня в захисті інтересів працюючих?

– **М.Т.:** Звичайно досконалих профспілкових організацій Європейського рівня в області ще мало, але такі є. Це первинна профспілкова організація ПАТ Кондитерська фабрика «Світоч», філія ПАТ Карлсберг Україна «Львівська пивоварня», ПрАТ Компанія «Ензим», СП «Галка ЛТД» та ряду інших, які завдяки вмілим перемовинам вклали якісні колективні договори, в яких рівень зарплат вище галузевих угод, передбачені інші пільги, зокрема, організація якісного пільгового харчування працюючих. Створені належні безпечні умови праці та виробничого побуту. Працівники поважають і люблять свою профспілку, довіряють їх керівникам, завдяки яким вдалося досягти такий рівень вирішення важливих їх життєвих проблем.

– Скажіть будь-ласка, що характеризує дієвість первинної профспілкової організації сьогодні?

– **М.Т.:** Насамперед це міцна згуртованість спілчан у відстоюванні трудових прав та соціальних інтересів, наявність розуміючого вираженого профспілкового лідера, громадського діяча, якого знають і якому довіряють спілчани.

– Відомо, що на багатьох підприємствах АПК добре налагоджене соціальне партнерство та соціальний діалог. Чи на всіх підприємствах АПК, де організовані і діють профспілки, укладені колдоговори?

– **М.Т.:** За оперативними даними колективні договори на 2015 рік укладені на всіх підприємствах системи АПК. Обласна профспілка своєчасно розробляє і скеровує макети колективних договорів для підприємств різної форми власності, методичні рекомендації щодо ефективного ведення колдоговірних переговорних процесів.

Завдяки проведеній роботі вдалося вибороти ті пільги, про які працюючі не мріяли, а сьогодні вони стали реальністю навіть в цей складний час.

– Профспілка АПК завжди відповідально відноситься до збереження життя, відпочинку, оздоровлення спілчан та їх дітей. Що можете сказати з цього приводу на Львівщині?

– **М.Т.:** Одним із головних завдань діяльності профспілкових організацій є створення належних умов для високопродуктивної праці. Ці питання завжди

стоять на постійному контролі обласної, міської, районних, первинних профорганізацій. Заради справедливості хочу сказати, що стан виробничого травматизму став на багато меншим ніж в попередні періоди. Хоча всі ми розуміємо, що є ряд об'єктивних факторів, пов'язаних з обсягами виробництва. Проте, проблемою залишається проведення атестації робочих місць на відповідність чинного законодавства.

Профспілка проводить відповідну роботу в забезпеченні оздоровлення працюючих та їх дітей. Незважаючи на те, що соціальне страхування не вкладає коштів в оздоровлення працюючих і насамперед їх дітей, в цьому році, при підтримці працедавців, профспілок, ми оздоровили 597 дітей. Успішно працює в цьому напрямі оздоровчий табір «Дружба» с. Свірж, Перемишлянського району, який є власністю обласної профспілки АПК. Певну кількість дітей при сприянні обласної профспілки оздоровлено на Чорному морі і в санаторії «Київ плюс».

– *Які завдання на найближчий час планує здійснити обласна профспілка, чи є реальність їх реалізації?*

– **М.Т.:** Насамперед докорінної перебудови та зміцнення вимагає діяльність більшості первинних профорганізацій, підвищення їх авторитету, посилення віри у спілчан в можливість і дієвість профспілкового захисту. Незважаючи на надзвичайно важку ситуацію в країні, це можливо тільки при удосконаленні роботи обласної, районних, міської, первинних профспілкових організацій, які мають допомогти спілчанам подолати той стрес, що стався, забезпечити захист їх прав та інтересів виходячи із наявних можливостей. Поширити та впровадити в свою роботу досвід переможців обласного огляду-конкурсу «Краща районна, первинна профорганізація», номінації «Кращий профлідер року». Нами на районних рівнях визнавались переможцями Володимир Поцюпан – Пустомитівської, Василь Булишин – Буської районних профорганізацій, Володимир Брик – Львівської міської профспілки.

Щодо первинних профорганізацій, кращими визнавались ПрАТ «Ензим», ПАТ Кондитерська фабрика «Світоч», ТзОВ «Барком», ПрАТ «Львівський лікєро-горілочний завод», ПАТ «Львівський жиркомбінат», ПАТ філія Карлсберг Україна «Львівська пивоварня». Особливу увагу обласна профспілка приділяє навчанню профактиву, ми вже провели навчання більшості новообраних голів первинних профорганізацій. Крім основних статутних знань поширювався досвід кращих профорганізацій у виборюванні трудових прав та соціальних інтересів працюючих.

– *Дякуємо за інтерв'ю.*

Розмову вів Павло Музика.

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
7-а Міжнародна спеціалізована виставка "ЕКО-Експо"	07-10 жовтня 2015 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр, Броварський пр-т, 15	www.eco-expo.com.ua
Конференція "Свинокомплекс. Все про репродукцію"	15 жовтня 2015 р.	м. Дніпропетровськ, готель «АБРІ», узвіз Калініна, 1	www.agrotimes.net
Перший раунд Український аграрний конгрес	15-16 жовтня 2015 р.	м. Київ, Fairmont Grand Hotel, вул. Набережно-Хрещатицька, 1	www.uga-port.org.ua
VII Науково-практична конференція "Енергоефективність в промислових об'єктах первинної та глибокої переробки сільськогосподарської продукції"	28 жовтня 2015 р.	м. Київ, Готель "Братислава", вул. Андрія Малишка, 1	www.insightex.com.ua
6-а Міжнародна виставка «Animal Farming Ukraine»	28-29 жовтня 2015 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр Броварський пр-т, 15	www.agrotimes.net
Аграрна HR-конференція	30 жовтня 2015 р.	м. Київ, готель "Алфавіто", вул. Предславинська, 35Д	www.proagro.com.ua
Міжнародний форум із садівництва "Інтенсивний сад. Удосконалюємо технологію"	25-26 листопада 2015 р.	м. Вінниця, Вінницька Філармонія, Хмельницьке шосе, 7.	www.agrotimes.net
Міжнародна конференція "Ведення аграрного бізнесу в Україні: Перспективи 2016 року"	10 грудня 2015 р.	м. Київ	www.ucab.ua

Зарубіжні виставки

Міжнародна сільськогосподарська виставка "Agrilevante"	15-18 жовтня 2015 р.	Італія, м. Барі	www.fieradellevalente.it
Сільськогосподарська виставка-ярмарок «Agrimax Metz»	16-18 жовтня 2015 р.	Німеччина, м. Ганновер	www.metz-expo.com
Міжнародна виставка "Agro+ Food+Drink+ Tech Expo Georgia 2015"	18-20 жовтня 2015 р.	Грузія, м. Тбілісі	www.expogeorgia.ge
Об'єднана міжнародна виставка - ярмарок «KazFOOD'2015» та «Kazakhstan International Halal Expo'2015»	21-26 жовтня 2015 р.	Казахстан, м. Астана	www.ucci.org.ua

Виставка-ярмарок «Львівський товаровиробник»

1-6 жовтня 2015 р. у Львові відбудеться щорічна виставка-ярмарок «Львівський товаровиробник». Організатором виставки-ярмарку «Львівський товаровиробник» є оператор виставкової діяльності – ПрАТ «Гал-ЕКСПО». **Місце проведення:** м. Львів, Палац мистецтв, вул. Коперніка, 17.

Фестиваль освітніх послуг для дорослих і ярмарок вакансій

10 жовтня 2015 року Львівський обласний центр зайнятості спільно з «Німецьким об'єднанням народних університетів» (DVV International) в Україні та Національним університетом "Львівська політехніка" проводять Фестиваль освітніх послуг для дорослих і ярмарок вакансій.

Місце проведення: м. Львів, Львівський палац мистецтв, вул. Коперника, 17. **Початок :** в 11.00 год.

Джерело: www.bc-club.org.ua

Дні садівництва на "Шуварі"

22-23 жовтня 2015 року у Львові на базі гуртового ринку "Шувар" відбудуться "Дні садівництва". В межах практичного навчання – відкрите обговорення теми: «Тенденції та перспективи розвитку плодово-ягідного бізнесу» за участі науковців та практиків аграрної сфери. Усі бажаючі зможуть взяти участь у тематичних майстер-класах по вирощуванню садів, отримати практичні поради від фахівців з догляду, обрізки та захисту рослин. У рамках заходу учасники зможуть придбати якісний посадковий матеріал від професійних виробників.

Місце проведення: м. Львів, РСП "Шувар", вул. Хуторівка, 4-Б.

Початок: з 11.00 год.

Джерело: www.shuvar.com

Карпатський ярмарок-фестиваль "Стрий-Органік-Фест Осінь 2015"

30 жовтня – 1 листопада 2015 року у Стрию вп'яте відбудеться традиційний ярмарок-фестиваль органічної продукції "Стрий-Органік-Фест" Осінь-2015 р." На ярмарку виробники органічної сільськогосподарської продукції з різних областей України запропонують споживачам якісні продовольчі товари.

Місце проведення: м. Стрий, Площа Ринок. **Початок:** з 11.00 год.

Джерело: www.coopvira.org

**Оптові ціни на продукцію
(станом на 30.09.2015 р.) (1 кг/ грн.)**

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
<u>Кабачок ранній</u>	4,00	4,50	5,00
<u>Капуста білокачанна</u>	5,00	6,00	7,00
<u>Помідор сливка</u>	3,80	4,50	5,00
<u>Баклажан синій</u>	5,50	6,50	6,50
<u>Морква нантська</u>	5,00	5,50	6,00
<u>Буряки столові круглі</u>	4,00	4,50	5,00
<u>Капуста броколі</u>	12,00	13,00	15,00
<u>Цибуля ріпчаста</u>	5,00	5,50	6,00
<u>Капуста цвітна</u>	7,00	7,50	8,00
<u>Огірок довгоплідний гладкий</u>	4,00	5,00	5,50
<u>Перець солодкий кубовидний жовтий</u>	9,00	9,00	10,00
<u>Картопля Белароса</u>	2,60	2,80	3,00
<u>Гриб печериця</u>	32,00	33,00	33,00
<u>Часник</u>	50,00	55,00	60,00
<u>Цукор</u>	11,20	12,00	12,80
<u>Слива Угорка</u>	9,00	10,00	11,00
<u>Яблуко Гала</u>	8,00	9,00	10,00
<u>Персик</u>	18,00	20,00	25,00
<u>Диня</u>	11,00	12,00	13,00
<u>Груша</u>	9,00	12,00	15,00
<u>Виноград Молдова</u>	18,00	19,00	20,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
<u>Яйце куряче столове відбірне, десяток</u>	14,00	15,00	15,60
<u>Свиняча вирізка</u>	90,00	91,00	92,00
<u>Яловичина шия безкісткова</u>	80,00	82,00	82,00
<u>Щука жив.</u>	71,00	75,00	75,00
<u>Мед</u>	55,00	80,00	95,00

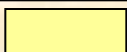
Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

**Інформація
про рівень середньозважених цін на переробних підприємствах
Львівської області**

Найменування товару	Середня ціна, грн. /тонну	Середня ціна, грн. /тонну	% до попереднього місяця
	10.09.2015	23.09.2015	
Рівень закупівельних цін			
Молодняк ВРХ вищ.вгод.	24200	24200	100,0
Свині I,II категорії	32000	32000	100,0
Молоко I сорту б.ж.	4350	4350	100,0
Молоко II сорту б.ж.	3600	3600	100,0
Молоко II сорту б.ж. (від населення)	2630	2630	100,0
Рівень оптово-відпускних цін			
Яловичина I категорії	54,50	54,50	100,0
Свинина II категорії	50,00	50,00	100,0
Молоко 2,5% жирності в плівці	8,35	8,35	100,0
Сир кисломолочний до 9% жирності	35,15	35,15	100,0
Сметана 20% жирності	25,80	25,80	100,0
Масло вершкове 72,5%	62,30	62,30	100,0
Ковбаса варена в/г	59,70	59,70	100,0
Ковбаса варена I/г	48,50	48,50	100,0
Картопля	2,80	2,50	89,3
Капуста	6,50	7,00	107,6
Морква	6,00	6,00	100,0
Буряк	4,50	5,00	111,1
Цибуля	4,50	4,50	100,0

- Зростання

- Зниження

- Стабільність

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

**Редакційна колегія інформаційного вісника
Львівської аграрної палати “АгроФорум”**

Музика П.М. – ГО “Львівська аграрна палата” (голова редколегії)

Стефанишин І.М. – ТОВ “РСП “Шувар” (заст. голови редколегії)

Гончаренко Л.В. – Департамент агропромислового розвитку
Львівської обласної державної адміністрації (заст. голови редколегії)

Вуйчик І.М. - ГО “Львівська аграрна палата”

Паньків І.Я. – БО “Львівська аграрна дорадча служба”

Соломонко Д.О. – Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (видавничий редактор)

Періодичність видання: два рази на місяць.

**Побажання та зауваження до змісту електронного інформаційного бюлетеня
«Вісник Агрофорум» просимо надсилати на e-mail: lvivagri@gmail.com
або за телефоном: +38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-56, +38 (067) 803-60-32**

